PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu.

Autor opracowania:
mgr Magdalena Drabent

Poznań, dnia 10 lutego 2025 r.

Spis treści

I. WSTĘP 4
1. Podstawy formalno-prawne opracowania 4
2. Cele i zakres opracowania 5
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy 5
4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu 6
II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA SRODOWISKA 9
1. Położenie obszaru badań 9
1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy 9
1.2 Położenie geograficzne 9
1.3 Położenie w lokalnym í ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych 10
2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu 10
3. Charakterystyka fizjograficzna terenu 10
3.1. Rzeźba terenu i geomorfologia 10
3.2. Budowa geologiczna i litologia 11
3.3. Surowce naturalne 11
3.4. Wody powierzchniowe 12
3.5. Wody podziemne 12
3.6. Warunki glebowe 12
3.7. Szata roślinna i fauna 13
3.8. Klimat lokalny 14
4. Wartości kulturowe 15
5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych 15
6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego 15
6.1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego 15
6.2. Zagrożenie klimatu akustycznego 19
6.3. Degradacja środowiska wodnego 20
6.4. Pola elektromagnetyczne 21
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁOWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH 21
1. Cele projektu planu miejscowego 21
2. Ustalenia projektu planu miejscowego 22
3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami 23
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego 23
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO 25
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM 25
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGOLNE KOMPONENTY SRODOWISKA 27
1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny 27
2. Emitowanie hałasu 30
3. Oddziaływanie na krajobraz 30
4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę 32
5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne 33
6. Oddziaływanie na faunę, szatę roślinna i różnorodność biologiczną 34
7. Oddziaływanie na zasoby naturalne 36
8. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego 36
9. Oddziaływanie na ludzi 37
10. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe 38
11. Oddziaływanie transgraniczne 38

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE 38
VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 39
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....41

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno-prawne opracowania

Konieczność sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika przede wszystkim z zapisów:

- art. 51, ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- art. 17, pkt. 4 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Zgodnie z art. 46 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planu ogólnego gminy, planu zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju, wyznaczając ramy do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym burmistrz gminy „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko". Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przekazywane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są podlegają konsultacjom społecznym.

Prognoza jest sporządzana obowiązkowo do każdego projektu planu miejscowego lub jego zmiany. Organ opracowujący dokument jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiana, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, czyli Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W przedmiotowym opracowaniu wykorzystano również wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cele i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku í jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

1) diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;
2) określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
3) ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych w projekcie planu;
4) przedstawienie możliwości rozwiązań ultymatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem planu wraz z terenami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

W niniejszej dokumencie analizie i ocenie poddano projekt mpzp zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1:2000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Na podstawie zebranych materiałów oraz szczegółowej wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania przedmiotowego obszaru. Wnioski wynikające z ww. analiz skonfrontowano z ustaleniami projektu mpzp oraz przepisami prawa ochrony środowiska.

Podczas prac nad prognozą wykorzystano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu sporządzono w oparciu o dostępne materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. W opracowaniu wykorzystano następujące materiały planistyczne i kartograficzne:

1) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu, luty 2025 r.;
2) Opracowanie ekofizjograficzne dla zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Pniewy, woj. Wielkopolskie, Andrzej Rybczyński, Gabriela Harke, Poznań 2007 r.;
3) Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy, JAGABUDEX-Projekt, 2023 r.;
4) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy, JAGABUDEX-Projekt, 2023 r.
5) Mapa sytuacyjno-wysokościowa w skali 1: 1000;
6) Mapa hydrogeologiczna Polski, ark. N-33-129-C Lwówek w skali 1:50000;
7) Mapa sozologiczna, ark. N-33-129-C Lwówek w skali 1:50000;
8) Mapa glebowo-rolnicza gminy Pniewy w skali 1:25 000;
9) Mapa litogenetyczna Polski, N N-33-129-C Lwówek w skali 1:50000;
10) Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1:500000, Kleczkowski A.S., Kraków, 1990;
11) Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, w skali 1:50000, PIG, 1988;

Źródło informacji stanowiła również literatura specjalistyczna i materiały niepublikowane, wśród których wyróżnić należy:

1) Kaniecki A., 2002, „Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000”, Poznań;
2) Karwacka G., Kijowska J., A. Kijowski, S. Żynda, 2003, „Komentarz do mapy sozologicznej w skali 1 2 50 000”, Poznań;
3) Stan środowiska w województwie wielkopolskim RAPORT 2020, GIOŚ, Poznań;
4) „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w latach 2023–2025” /wg PIG/, WIOŚ, 2024, Warszawa;
5) Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu, WIOŚ, Poznań;

6) „Roczna ocena jakości powietrza w województwie Wielkopolskim za rok 2023”, GIOŚ, 2024, Poznań.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54, 834, 1089, 1222, 1847, 1853, 1881, 1914, 1940, 1946),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 194),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, 1940),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852, 2029, z 2024 r. poz. 1834, 1911, 1914),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399, 1717),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, 1089, 1473),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału

ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2019 r poz. 2149),

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019 poz. 2148),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2022 poz. 1121),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 stycznia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2020 poz. 61),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292, 1907),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290),
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 733, 1688),
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamenty Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1),
- Uchwała Nr LIX/464/23 Rady Miejskiej Pniewy z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu.

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA SRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

1.1 Położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy

Obszar objęty planem miejscowym stanowi teren o powierzchni około 6,8 ha, położony jest w miejscowości Zamorze, gminie Pniewy, w powiecie szamotulskim.

Dla obszaru objętego niniejszym przystąpieniem nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Do sporządzenia planu miejscowego przystąpiono w związku z postępowaniami prowadzonymi w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy dla farmy fotowoltaicznej i biogazowni. W toku postępowań Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Poznaniu wypowiedział się podczas uzgodnień, że ze stanowiska konserwatorskiego istotne jest zachowanie w niezmienionej formie układu przestrzennego cmentarza, zlokalizowanego na działce o nr ewid. 159 w miejscowości Zamorze, wraz z otoczeniem oraz ochrona powiązań widokowych obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy” (przyjęte uchwałą Nr LVII/444/23 Rady Miejskiej Pniewy z dnia 23 czerwca 2023 r.), które dla przedmiotowego terenu wskazuje przeznaczenie kierunkowe: dla części obszaru teren cmentarza, natomiast część terenów stanowi użytki rolne. W zakresie infrastruktury technicznej część terenów znajduje się w granicach obszaru możliwej lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych. W Studium wskazano również strefy ochrony stanowisk archeologicznych.

1.2 Położenie geograficzne

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski J. Kondrackiego, badany teren położony jest w podprowincji Pojezierza Płudniowobałtyckiego (315), w zasięgu makroregionu Pojezierze Wielkopolskie (315.5), w mezoregionie – Pojezierze Poznańskie (315.51).

Natomiast według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego, omawiany obszar należy do subregionu Równina Szamotulska (VIII_7), stanowiącego część regionu Wysoczyzna Poznańska (VIII).

1.3 Położenie w lokalnym í ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Teren objęty opracowaniem położony jest poza granicami obszarów stanowiących formy ochrony przyrody oraz poza projektowanymi obszarami tworzącymi krajowy system obszarów chronionych.

Najbliżej terenów objętych przedmiotowym projektem mpzp obszarem chronionym jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Zamorze Pniewskie PLH300036, zlokalizowany w odległości około 800 m.

Na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty „Zamorze Pniewskie" PLH300036, ochronie podlega m.in. jedno z największych i dobrze zachowanych torfowisk mszarnych w Wielkopolsce. Na terenie torfowiska stwierdzono szereg gatunków chronionych mszaków i roślin naczyniowych. Jezioro Zamorze, a także pojeziorne, dobrze zachowane torfowiska mszarne, częściowo zarośnięte są wierzbami oraz olsami i łęgami. Jezioro Zamorze o powierzchni 2 ha i głębokości maksymalnej 1,5 m to jezioro humusowe w umiarkowany stanie troficznym. Na terenie jeziora dominują łąki ramienicowe Nitelopsidetum obtusae i Charetum hispidae, ponadto w obrębie lustra stwierdzono występowanie płatów Nymphaeo albea – Nupharetum luteae.

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Obszar objęty opracowaniem jest stanowi częściowo teren nieczynnego cmentarza ewangelickiego oraz częściowo teren pól uprawnych, łąk i nieużytków.

Obszar objęty przedmiotowym projektem planu w obowiązującym Studium wskazany został częściowo jako teren cmentarza oraz częściowo jako użytki rolne. W zakresie infrastruktury technicznej Studium dla terenu objętego planem wskazuje granice obszaru możliwej lokalizacji elektrowni fotowoltaicznej.

Sąsiedztwo stanowią tereny pól uprawnych i kompleksy leśne.

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

3.1. Rzeźba terenu i geomorfologia

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego gmina Pniewy leży na obszarze mezoregionu Pojezierze Poznańskie, wchodzącego w skład makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie.

Jak wynika z mapy sytuacyjno-wysokościowej, rzeźba badanego terenu jest płaska, położony jest na wysokości 95,6-99,6 m n.p.m.

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza obszarem narażonym na procesy osuwania mas ziemnych oraz obszarem osuwisk.

3.2. Budowa geologiczna i litologia

Gmina Pniewy, w tym obszar objęty planem, położony jest na styku dwóch dużych jednostek geologiczno-strukturalnych: Monokliny Przedsudeckiej i Synklinorium Szczecińskiego. Granica między nimi przebiega w przybliżeniu wzdłuż linii Poznań – Rzepin.

Na obszarze monokliny, głębokie podłoże zbudowane jest z piaskowców i iłów jury dolnej (liasu), mułowców jury środkowej (doggeru) oraz wapieni i margli jury górnej (malmu). W podłożu synklinorium dominują dolnokredowe osady turonu i cenomanu.

Bezpośrednio na utworach mezozoicznych zdeponowana została seria osadów trzeciorzędowych oligocenu, miocenu i pliocenu o łącznej miąższości dochodzącej do 200 m. Były one akumulowane w rozległym obniżeniu, powstałym w czasie orogenezy alpejskiej. W wykształconej wówczas depresji osadzone zostały piaski kwarcowe z wkładkami iłów oraz pokładami węgli brunatnych, przykryte następnie przez kilkunasto-kilku dziesięciometrową warstwę iłów plioceńskich. Ich strop nie wykazuje dużych deniwelacji. Znajduje się na rzędnych około 0-20 m poniżej poziomu morza, stanowiąc bezpośrednie podłoże czwartorzędu.

Czwartorzęd reprezentowany jest przez utwory akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej, rzecznej, jeziorno-bagiennej i eolicznej o łącznej miąższości rzędu 40-110 m. Gliny morenowe najstarszego zlodowacenia, zalegające bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych, zachowały się co najwyżej sporadycznie – w największych obniżeniach powierzchni podczwartorzędowej.

Zgodnie ze szczegółową mapą geologiczną (ark 468) na analizowanym obszarze występują piaski żwirowate oraz torfy.

3.3. Surowce naturalne

Na obszarze objętym planem nie odnotowano występowania złoża surowców naturalnych.

3.4. Wody powierzchniowe

Gmina Pniewy położona jest w całości w dorzeczu rzeki Warty, przy czym odwadnianie odbywa się w dwóch kierunkach: ku północy bezpośrednio do rzeki Warty i na południe do kanałów Obry.

Badany teren należy do Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Nr RW60001018787219 – Czarna Woda do Dopływu spod Chudobczyc stanowi potok lub strumień piaszczysty.

Na omawianym obszarze nie występują jednak żadne cieki oraz zbiorniki wodne. Nie występują tu również żadne rowy melioracyjne.

3.5. Wody podziemne

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE), będącej ogólnym aktem prawnym, który określa jako swój główny cel zapobieganie dalszemu pogarszaniu oraz ochronę i poprawę jakości środowiska Wodnego państw UE, analizowany obszar położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 59.

Teren objęty analizą znajduje się poza obszarem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych wymagających ochrony (GZWP) oraz poza zasięgiem ustanowionych stref ochronnych ujęć Wód podziemnych.

Według Mapy Hydrograficznej arkusz Lwówek w skali 1:50 000 pierwszy poziom wód gruntowych na obszarze analiz występuje na głębokości około 2 m ppt.

3.6. Warunki glebowe

W gminie Pniewy ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej, według klasyfikacji IUNG w Puławach wynosi 66.3, przy średniej wojewódzkiej 67.6 pkt. oraz średniej krajowej 66.6 pkt., zatem gmina ta posiada przeciętne warunki glebowe dla upraw rolniczych.

Na analizowanym terenie, zgodnie z ewidencją gruntów występują grunty zadrzewione i zakrzewione Lz, a także grunty rolne RV oraz łąki trwałe ŁVI – gleby mało żyzne, nieurodzajne.

Według mapy glebowo-rolniczej na przedmiotowym obszarze występują:

- 6Bw ps.pl – kompleks żytni słaby, gleb piasków słabogliniastych oraz piasków luźnych,
- 7Bw ps.pl – kompleks żytni bardzo słaby, gleb piasków słabogliniastych oraz piasków luźnych.

Według mapy sozologicznej na przedmiotowym terenie występują nieużytki, grunty rolne łąki, pastwiska pozostałe.

3.7. Szata roślinna i fauna

Teren objęty planem stanowi obszar dotychczas niezagospodarowany, w części stanowiąc teren łąk i pól uprawnych oraz w części teren zadrzewiony i zakrzewiony dawnego cmentarza ewangelickiego. Szata roślinna omawianego terenu jest jednorodna – znajduje się tu zieleń charakterystyczna dla obszarów rolnych i łąkowych. Występują tu zatem rośliny zielne i tzw. chwasty segetalne zwane również chwastami właściwymi. Wśród nich pojawiają się: mniszek pospolity, mak polny, perz właściwy, komosa, kąkol polny, rumianek czy życica wielokwiatowa. Są one z reguły bardzo wytrzymałe na niekorzystne czynniki środowiska, rozwijają się szybko, niezwalczane mogą nawet całkowicie uniemożliwić rozwój uprawianej rośliny, wygrywając z nią konkurencję o światło, wodę i składniki pokarmowe. Rozsiewają się i rosną wśród uprawianych roślin bez pomocy człowieka. Część obszaru stanowią pola uprawne. W części centralnej przedmiotowego planu znajdują się również liczne drzewa, zlokalizowane na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego.

Świat zwierząt reprezentowany jest przez drobne ssaki i ptaki polne. Świat zwierzęcy jest typowy dla obszarów nizinnych. Omawiany obszar to teren otwarty i egzystują tu również gatunki pospolite, najlepiej przystosowane do miejscowych warunków życia – ssaki, ptaki i owady. Występować tu mogę motyle występujące na terenie całego kraju. Pośród nich można wymienić, takie gatunki jak: bielinek kapustnik, rusałka admirał, rusałka pawik. Większość ptaków występujących w obszarze opracowania należy do gatunków związanych ze środowiskiem lądowym. Warunki takie sprzyjają występowaniu takich gatunków, jak: kos, grzywacz, bogatka, zięba i sroka. Poza sroką podlegającą ochronie częściowej, wszystkie wyżej wymienione gatunki podlegają ochronie ścisłej. Spośród ssaków na obszarze opracowania można napotkać przedstawicieli takich gatunków, jak: dzik, lis, sarna europejska, kret, jeż, mysz leśna i mysz zaroślowa. Spośród ww. gatunków ssaków jeż podlega ochronie całkowitej. Natomiast Sarna europejska jest zwierzęciem łownym zaliczanym do kategorii zwierzyny grubej (zwierzyny płowej) i podlega sezonowej ochronie łownej.

Na terenie opracowania należy zatem stwierdzić występowanie dziko występujących gatunków roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, na mocy prawa. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, w tym

w ustawie o ochronie przyrody i rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Dotyczą one m.in. zakazu niszczenia siedlisk i ostoi chronionych gatunków zwierząt, zabijania i okaleczania chronionych gatunków zwierząt, niszczenia ich gniazd, płoszenia i niepokojenia chronionych gatunków zwierząt.

3.8. Klimat lokalny

W podziale Niziny Wielkopolskiej na regiony klimatyczne A. Wosia (1994), analizowany teren znajduje się w centralnej części rozległego Regionu środkowo-polskiego. Klimat okolic Pniew związany jest z ogólną cyrkulacją mas powietrza napływającego głównie znad północnego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza gmina położona jest na pograniczu regionu śląsko-wielkopolskiego, reprezentującego obszar słabnących wpływów oceanicznych i pomorskiego – o niewielkim, modyfikującym wpływie Bałtyku.

Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, wiosna i lato wczesne oraz długie, zima łagodna i krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 220 dni. Roczna suma opadów wynosi około 500-550 mm. Podobnie jak na większości terytorium kraju, również w rejonie Pniew przeważają wiatry zachodnie.

Potwierdzają to, w znacznym stopniu, dane podstawowych parametrów meteorologicznych dla stacji IMiGW w Przybrodzie (gm. Rokietnica), w większości za lata 1961-1970. Średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi +7.7^{o}C, średnia najzimniejszego miesiąca (stycznia) –3.2^{o}C a najcieplejszego (lipca) +17.2^{o}C. Wilgotność względna kształtuje się w podobny sposób jak na całym obszarze kraju. Wartości najwyższe notuje się w okresie od października do lutego (średnia miesięczna 81-87%), minimum przypada w czerwcu (68%). Również w przypadku zachmurzenia najwyższe wartości obserwuje się w okresie jesienno-zimowym (z maksimum 7.8 w skali 11-stopniowej, w listopadzie). Najniższym zachmurzeniem charakteryzuje się wrzesień (4.8). Dni pochmurnych jest niespełna 125 w roku, najwięcej w listopadzie (18.3), najmniej w czerwcu (5.2). Opady atmosferyczne, z roczną sumą od 298 mm w roku „suchym” (1959) do 812 mm w roku "mokrym" (1967), kształtują się poniżej średniej krajowej. Maksimum opadowe przypada w lipcu (średnio 72 mm), najniższe sumy charakteryzują miesiące zimowe (grudzień marzec, od 18-29 mm). Dni z pokrywą śnieżną jest średnio niespełna 60 w ciągu roku.

Przeważają wiatry zachodnie. Ich udział (z szeroko pojmowanego sektora zachodniego NW-SW) wynosi blisko 45%. Zimą i wiosną zwiększa się udział wiatrów wschodnich a z kolei

latem i jesienią wzrasta odsetek cisz, które stanowią wówczas około 12-17% ogółu wiatrów. Średnia ważona wiatrów zachodnich, wiejących w miesiącach zimowych sięga 5.0 m/s. Na mniej zurbanizowanych terenach, wolnych od szlaków migracji ptaków, takie prędkości wiatrów stwarzają dosyć dogodne warunki dla lokalizacji elektrowni wiatrowych. Ale latem, średnia prędkość wiatrów (bez rozbicia na kierunki) ledwo przekracza 2.5 m/s.

Badany obszar położony jest w obszarze z przewagą topoklimatu form płaskich wykorzystywanych rolniczo o przeciętnych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem wskutek konwencji w nocy i przeciętnych wartościach wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem wskutek przewodzenia. Istnieje tu małe prawdopodobieństwo wystąpienia przymrozków radiacyjnych.

4. Wartości kulturowe

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, plan określa zasady ochrony cmentarza ewangelickiego ujętego w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Pniewy. Nie zewidencjonowano natomiast stanowisk archeologicznych – co zostało potwierdzone wnioskiem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

5. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Obszar objęty planem położony jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Nie występują również żadne grunty orne i leśne chronione przepisami Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

6. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

6.1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE

(2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych / docelowych / celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- dwutlenek azotu (NO_2),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C6H6),
- ozon (O3),
- pył zawieszony PM10,
- pył zawieszony PM2,5,
- ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM10,
- arsen (As) w pyle zawieszonym PM10,
- kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM10,
- nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM10,
- benzo(a)piren (B(a)P) w pyle zawieszonym PM10.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- tlenki azotu (NO_X),
- ozon (O3).

Zgodnie z art. 89 ustawy - Prawo ochrony środowiska, kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2023 są:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu),
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Zbiorcze zestawienie klasyfikacji dla strefy Wielkopolskiej, obejmującej miasto i gminę Pniewy, dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO_2, NO_2, PM2,5, PM10, Pb, CO, As, Cd, Ni, C_6H_6, B(a)P oraz O_3), dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia, według rocznej oceny jakości powietrza za 2023 r., przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Ocena jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej w 2023 r.

SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ POD KĄTEM OCHRONY ZDROWIA											
NO_2	**SO_2**	**CO**	**C_6H_6**	**PM2,5**	**PM10**	**BaP**	**As**	**Cd**	**Ni**	**Pb**	**O_3**
A	A	A	A	A1	A	C	A	A	A	A	A

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie Wielkopolskim za rok 2023", GIOŚ, 2024, Poznań.

Badane zanieczyszczenia zaliczono klasyfikowano w skali: A, B, C, D.

Ocenie poddano stężenia 12 normowanych zanieczyszczeń powietrza, dokonując klasyfikacji stref pod względem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia i kryteriów wymaganych dla ochrony roślin. W zakresie ochrony zdrowia sklasyfikowano dwie strefy województwa dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, benzen, tlenek węgla, ozon oraz metale ciężkie (ołów, arsen, kadm i nikiel) i benzo(a)piren w pyle zawieszonym PM10. W zakresie ochrony roślin sklasyfikowano strefę wielkopolską w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu.

Klasyfikację stref przeprowadzono dla każdej strefy odrębnie. Uzyskanie przez strefę klasy A oznacza, że poziom stężeń zanieczyszczeń nie przekracza norm. Zakwalifikowanie strefy do klasy C oznacza, że w strefie znajdują się obszary przekroczeń wartości kryterialnych i wiąże się to z koniecznością realizacji działań naprawczych w ramach programów ochrony powietrza (POP).

Uwzględnione w ocenie jakości powietrza wyniki pomiarów wskazują na brak wystąpienia w roku 2023 na obszarze województwa wielkopolskiego przekroczenia dozwolonej liczby dni ze średnim 24-godzinnym stężeniem pyłu zawieszonego PM10 przewyższającym poziom dopuszczalny, a także brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego określonego dla stężenia średniego rocznego. Wszystkie strefy uzyskały w ocenie klasę A dla obu tych parametrów. W związku z powyższym, zgodnie z obowiązującymi zasadami, dla województwa wielkopolskiego nie przeprowadzono analizy możliwości odjęcia udziału źródeł naturalnych oraz zimowego utrzymania (solenia i posypywania piaskiem) dróg w kształtowaniu się przekroczeń stężenia pyłu zawieszonego. Dla pyłu zawieszonego PM10 w rozporządzeniu w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu określono poziom alarmowy i poziom informowania; są to średniodobowe wartości stężeń tego zanieczyszczenia. Informacja o ryzyku przekroczenia tych poziomów na obszarze województwa wielkopolskiego jest każdorazowo przekazywana m.in. do Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Poznaniu oraz Zarządu Województwa Wielkopolskiego, a w przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia alarmowego informacja

taka przekazywana jest także do Rządowego Centrum Bezpieczeństwa. Poziom alarmowy dla pyłu zawieszonego PM10 wynosi 150 µg/m^3. W roku 2023 w województwie wielkopolskim był on przekroczony raz.

Analizując stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5 z lat 2014-2023 obserwuje się trend malejący poziomu stężeń pyłu zawieszonego PM2,5. Najniższe stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 odnotowano w latach 2019–2020 i 2023, natomiast w 2021 r. wszystkie stacje zarejestrowały wzrost stężeń średniorocznych tego zanieczyszczenia. Od roku 2022, ponownie obserwuje się spadek stężeń średniorocznych dla wszystkich stanowisk pomiarowych w województwie wielkopolskim – uzyskane wartości nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego wyznaczonego prawem dla pyłu zawieszonego PM2,5

Poziomy średnioroczne stężeń ołowiu w pyle zawieszonym PM10 w całym województwie były niskie, wielokrotnie niższe od poziomu dopuszczalnego, w wyniku czego wszystkie strefy województwa zaliczono do klasy A.

W roku 2023 na terenie stref województwa wielkopolskiego nie zanotowano przekroczeń obowiązującego dla arsenu poziomu docelowego. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

W roku 2023 na terenie stref województwa wielkopolskiego nie zanotowano przekroczeń obowiązującego dla kadmu poziomu docelowego. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

W roku 2023 na terenie stref województwa wielkopolskiego nie zanotowano przekroczeń obowiązującego dla niklu poziomu docelowego. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

Na podstawie przeprowadzonych analiz wyników pomiarów oraz wyników szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania matematycznego jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB stwierdzono, że poziom docelowy stężenia ozonu w powietrzu, określony ze względu na ochronę zdrowia ludzi, nie został przekroczony w żadnej ze stref województwa wielkopolskiego, w wyniku czego otrzymały one klasę A. Dotrzymanie poziomu celu długoterminowego, który powinien zostać osiągnięty w roku 2020, analizowano na podstawie wyników pomiarów z 2023 r. i wyników szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania matematycznego jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB. W odniesieniu do poziomu celu długoterminowego, który nie dopuszcza żadnych dni ze stężeniami ozonu powyżej 120 µg/m^3, w roku 2023 przekroczenia stwierdzono na wszystkich stacjach pomiarowych w województwie wielkopolskim. Zastosowana w ocenie metoda szacowania wykazała przekroczenia poziomu celu długoterminowego, na obszarze wszystkich stref podlegających ocenie. Najwyższe wartości odnotowano w okolicach Kalisza,

natomiast najniższe wystąpiły w rejonie Konina. W związku z powyższym wszystkie strefy zostały zakwalifikowane do klasy D2.

W wieloleciu 2014-2023 zmienność stężeń benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 nie wykazywała wyraźnej tendencji. Jedynie w roku 2020 wystąpił wyraźny spadek dotyczący wszystkich stacji pomiarowych, by w roku 2021 odnotować ponowny wzrost stężeń. Do 2022 roku na każdym stanowisku stwierdzano przekroczenie poziomu docelowego B(a)P w pyle zawieszonym PM10. W 2023 roku w porównaniu z 2022 rokiem nastąpił spadek stężeń B(a)P w pyle zawieszonym PM10 na wszystkich stacjach, na 6 stanowiskach nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego.

Zgodnie z zasadami oceny rocznej, klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu wszystkie strefy zaliczono do klasy A. W przypadku poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10, strefę wielkopolską zaliczono do klasy C.

W klasyfikacji dodatkowej:

- w przypadku ozonu dla poziomu celu długoterminowego wszystkie strefy zaliczono do klasy D2;
- w przypadku pyłu zawieszonego PM2,5 dla poziomu dopuszczalnego I fazy wszystkie strefy uzyskały klasę A.

6.2. Zagrożenie klimatu akustycznego

W otoczeniu analizowanego obszaru nie występują drogi o dużym natężeniu ruchu, oraz nie mogą lokalizować się zakłady przemysłowe, które mogą mieć wpływ na znaczące pogorszenie komfortu akustycznego w środowisku.

6.3. Degradacja środowiska wodnego

Jak już wspomniano, badany teren należy do Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Nr RW60001018787219 – Czarna Woda do Dopływu spod Chudobczyc stanowi potok lub strumień piaszczysty. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) wykazała:

- stan/potencjał ekologiczny – umiarkowany stan ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- ogólny zły stan wód.

„Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry", zatwierdzony na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. przez Prezesa Rady Ministrów ocenia, że JCWPd nr 59 (GW600059) charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym wód.

Częstotliwość pomiarów położenia zwierciadła wody w punktach pomiarowych zależy przede wszystkim od rodzaju monitoringu, do jakiego dany punkt należy oraz od sposobu prowadzenia pomiarów, tzn. czy jest to pomiar manualny czy automatyczny. W sieci monitoringu stanu ilościowego JCWPd, w dużej liczbie punktów pomiary wykonywane są za pomocą zainstalowanych tam automatycznych przyrządów pomiarowych. Częstotliwość pomiarów i sposób ich realizacji w monitoringach badawczych dostosowany jest do potrzeb i ustalonych programów tych monitoringów. Często dane zbierane są za pomocą urządzeń automatycznych bez transmisji danych, a częstotliwość odczytu zależy od potrzeb badawczych oraz ustalonego harmonogramu raportowania danych wynikowych.

Badania jakości wód podziemnych realizowane są przede wszystkim w ramach monitoringu stanu chemicznego, który zakłada dwa rodzaje monitoringu – monitoring diagnostyczny i monitoring operacyjny.

Monitoring diagnostyczny odbywa się raz na sześć lat i obejmuje obszar całego kraju. W latach pomiędzy monitoringiem diagnostycznym realizowany jest monitoring operacyjny, w ramach którego dwa razy w roku opróbowuje się jednolite części wód podziemnych uznane za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych dobrego stanu w danym cyklu planistycznym. W cyklu planistycznym 2022-2027 monitoring diagnostyczny został przeprowadzony w roku 2022. Próbki wody zostały pobrane w łącznie 1404 punktach monitoringowych sieci obserwacyjno-badawczej. W latach 2023-2027 prowadzony będzie monitoring operacyjny, który swym zasięgiem obejmie 42 JCWPd uznane za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych wykazała:

- stan chemiczny dobry,
- stan ilościowy dobry,
- stan JCWPd dobry.

JCWPd nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Wynik analizy trendów w obszarze JCWPd uznanych za zagrożone w cyklu planistycznym 2022–2027 i/lub o stanie słabym wg danych z 2019 i 2022 roku wskazują dla JCWPd nr 59 (GW600059) na dobry stan.

6.4. Pola elektromagnetyczne

Na analizowanym terenie ani w jego sąsiedztwie nie występują żadne znaczące emitory pól elektromagnetycznych.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁOWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cele projektu planu miejscowego

Do sporządzenia planu miejscowego przystąpiono w związku z postępowaniami prowadzonymi w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy dla farmy fotowoltaicznej i biogazowni. W toku postępowań Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Poznaniu wypowiedział się podczas uzgodnień, że ze stanowiska konserwatorskiego istotne jest zachowanie w niezmienionej formie układu przestrzennego cmentarza, zlokalizowanego na działce o nr ewid. 159 w miejscowości Zamorze, wraz z otoczeniem oraz ochrona powiązań widokowych obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Jednym z głównych założeń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ochrona terenu nieczynnego cmentarza ewangelickiego ujętego w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Pniewy, a także umożliwienie budowy farmy fotowoltaicznej. Zapisy planu uniemożliwiają również realizację biogazowni.

Wejście w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu stworzy zatem podstawy prawne do zagospodarowania i zabudowy

przedmiotowego terenu w sposób umożliwiający realizację budowy farmy fotowoltaicznej wyłącznie zgodnie z planem, będzie chronił obszar zabytkowego cmentarza ewangelickiego a także zabezpieczy tereny użytkowane rolniczo przed zabudową.

2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Struktura funkcjonalno-przestrzenna ustalona w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje teren elektrowni słonecznej (PEF), teren cmentarza zamkniętego (CZ), teren rolnictwa z zakazem zabudowy (RN), teren komunikacji drogowej wewnętrznej (KR).

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, dla terenu PEF ustalono:

- lokalizację obiektów i urządzeń wolno stojących wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wyłącznie z energii promieniowania słonecznego;
- dopuszczenie lokalizacji:
  - stacji transformatorowych oraz magazynów energii,
  - wiat o wysokości nie większej niż 5 m,
  - obiektów budowlanych związanych z obsługą terenu;
  - budynku portierni,
- możliwość zachowania i użytkowania gruntów rolnych, zgodne z przepisami odrębnymi;
- udział powierzchni zabudowy nie większy niż 15%;
- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 20%;
- nadziemną intensywność zabudowy od 0,01 do 0,15;
- wysokość zabudowy:
  - budynków nie większą niż 6 m,
  - budowli nie większą niż 12 m;
- dachy dowolne;
- powierzchnię nowo wydzielanej działki budowlanej nie mniejszą niż 15 000 m².

W zakresie parametrów i wskaźników zagospodarowania terenu, dla terenu CZ ustalono:

- lokalizację cmentarza nieczynnego, z uwzględnieniem zapisów dotyczących ochrony konserwatorskiej;
- dopuszczenie lokalizacji:
  - lapidarium cmentarnego,
  - zieleni o charakterze parkowym;

- udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 60%.

W zakresie parametrów i wskaźników zagospodarowania terenu, dla terenu RN ustalono:

- zachowanie rolniczego sposobu zagospodarowania;
- dopuszczenie:
  - zachowania dotychczasowego sposobu użytkowania terenów – pastwiska, nieużytki i zieleń nieurządzona, towarzyszące gospodarce rolnej;
  - lokalizacji zadrzewień i zakrzewień śródpolnych,
  - lokalizacji stawów lub oczek wodnych, związanych z przeznaczeniem terenów.

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Stosownie do Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwala plan miejscowy lub jego zmianę dopiero po stwierdzeniu, że jest on zgodny z ustaleniami studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia planu miejscowego są zgodne z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy", które dla przedmiotowego terenu wskazują przeznaczenie kierunkowe: dla części obszaru teren cmentarza, natomiast część terenów stanowi użytki rolne. W zakresie infrastruktury technicznej teren planu znajduje się w granicach obszaru możliwej lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych. W Studium wskazano również strefy ochrony stanowisk archeologicznych

Projekt planu w pełni zachowuje ustalony „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy" podstawowy kierunek zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów wskazując dla analizowanego obszaru teren elektrowni słonecznej (PEF), teren cmentarza zamkniętego (CZ), teren rolnictwa z zakazem zabudowy (RN), teren komunikacji drogowej wewnętrznej (KR).

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązującego dla danego obszaru, przyczynia się pojawiania utrudnień związanych z określeniem zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach dotyczących przeznaczenia poszczególnych terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich

zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Realizacja polityki przestrzennej tylko w oparciu o decyzje administracyjne (wynikające z zasady dobrego sąsiedztwa) nie gwarantuje władzom gminy wystarczającej kontroli nad procesami inwestycyjnymi, co z kolei może przyczynić się do jego zagospodarowania w sposób przypadkowy i niekorzystny dla całości terenu, nie uwzględniający zasad ładu przestrzennego oraz przeznaczenia i charakteru terenów sąsiednich. Taka sytuacja prowadzić może do pogłębiania się chaosu przestrzennego terenu i niekorzystnego przenikania się funkcji ze sobą kolidujących, co może być źródłem konfliktów społecznych. Jak już wspomniano w prognozie do sporządzenia planu miejscowego przystąpiono w związku z postępowaniami prowadzonymi w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy dla farmy fotowoltaicznej i biogazowni.

Uchwalenie dla analizowanego obszaru planu miejscowego pozwoli na jednoznaczne określenie przeznaczenia poszczególnych terenów, a także sposobów ich zagospodarowania, zgodnie z przyjętą dla tego obszaru w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy polityką przestrzenną. Zakres potencjalnych zmian stanu środowiska przyrodniczego na przedmiotowym obszarze w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu będzie zależny od tego czy utrzymany zostanie ich obecny stan zagospodarowania i użytkowania, czy podjęte zostaną działania inwestycyjne zgodnie z przeznaczeniem terenów w planie.

Plan miejscowy, w powiązaniu z innymi przepisami prawa, określa i porządkuje szereg zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, w tym zwłaszcza kwestie związane z gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami, ochroną powierzchni ziemi, ochroną powietrza atmosferycznego oraz ochroną przed hałasem.

Wejście w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu stworzy podstawy prawne do zagospodarowania i zabudowy przedmiotowego terenu w sposób umożliwiający realizację budowy farmy fotowoltaicznej wyłącznie zgodnie z planem, będzie chronił obszar zabytkowego cmentarza ewangelickiego a także zabezpieczy tereny użytkowane rolniczo przed zabudową, tym samym uniemożliwi powstanie biogazowni.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Podczas wizji w terenie oraz po analizie archiwalnych dokumentów planistycznych, środowiskowych i przyrodniczych, na analizowanym obszarze gminy Pniewy – miejscowości Zamorze nie stwierdzono istotnych problemów ochrony środowiska ważnych z punktu widzenia sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia.

Do dokumentów rangi międzynarodowej (Wspólnotowej), formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu, zaliczyć można:

- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy, mówiąca o konieczność redukcji zanieczyszczeń do poziomów, które minimalizują skutki ich szkodliwego działania na zdrowie ludzkie, ze szczególnym uwzględnieniem populacji wrażliwych oraz środowiska jako całości, potrzebę poprawy monitorowania i oceny jakości powietrza, w tym również depozycji zanieczyszczeń, a także potrzebę informowania społeczeństwa, realizowany w planie przez ustalenie w zakresie zaopatrzenia w ciepło stosowanie paliw i urządzeń spełniających wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami szczególnymi. Ponadto projekt planu ma na celu lokalizację obiektów

i urządzeń wolno stojących wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wyłącznie z energii promieniowania słonecznego.

W projekcie planu zapisano ponadto zagospodarowanie lub odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi;.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia mi.in strategiczny dokument przenoszący założenia i cele zawarte w dyrektywie unijnej tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry". Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym pewnego rodzaju fundament przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Wody powierzchniowe, w tym silnie zmienione i sztuczne jednolite części wód, powinny do tego czasu osiągnąć dobry stan chemiczny oraz odpowiednio – dobry stan ekologiczny w przypadku naturalnych jednolitych części wód lub dobry potencjał ekologiczny w przypadku sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźnikach fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCWP brano pod uwagę aktualny ich stan, w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywa Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu.

W przypadku ocenianego projektu planu, należy odnieść się przede wszystkim do jednolitych części wód podziemnych (JCWPd nr 59), ponieważ nie występują tu żadne istotne cieki i zbiorniki wód powierzchniowych. Dla wód podziemnych Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych, zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem wód podziemnych oraz wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Realizacja ustaleń zwartych w projekcie planu nie powinna przyczynić się do nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry".

Ostatnim dokumentem strategicznym analizowanym w niniejszej prognozie jest „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku

2020 z perspektywą do roku 2030" (SPA2020), który określa warunki stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatyczne. Przewidziano w nim także rozwiązania wykorzystujące pozytywny wpływ, jaki działania te mogą wywierać nie tylko na stan środowiska, ale także na wzrost gospodarczy. Główne cele formułowane na poziomie UE to: wzmocnienie bazy dowodowej z zakresu zmian klimatu, wprowadzenie adaptacji do kluczowych polityk UE, jej finansowanie oraz wymiana wiedzy i dobrych praktyk. Strategia wpisuje się w działania unijnej strategii adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa „odporności" państw na zmiany klimatu, ze szczególnym uwzględnieniem lepszego przygotowania do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcji kosztów z tym związanych.

W dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030. Wykazały one, że największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe, takie jak deszcze nawalne, powodzie, podtopienia, fale upałów, susze, osunięcia ziemi, huragany, osuwiska itp. Zjawiska te będą występowały prawdopodobnie z coraz większą częstotliwością i natężeniem, obejmując coraz większe obszary kraju.

W projekcie planu uwzględniono zalecenia zawarte w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030" przede wszystkim poprzez ustalenie w zakresie zaopatrzenia w ciepło stosowanie paliw i urządzeń spełniających wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami szczególnymi. Ponadto przedmiotowy projekt planu ma na celu umożliwienie lokalizacji obiektów i urządzeń wolno stojących wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wyłącznie z energii promieniowania słonecznego.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGOLNE KOMPONENTY SRODOWISKA

1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Realizacja nowej zabudowy skutkuje zazwyczaj lokalnym zwiększeniem liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, wynikającym z uruchomienia nowych,

indywidualnych instalacji grzewczych, wykorzystywanych w celu dostarczenia ciepła, ale także może nastąpić na skutek lokalnego zwiększenia natężenia ruchu pojazdów. Jednakże przedmiotowy projekt planu chroni teren dawnego cmentarza ewangelickiego oraz grunty rolne przed zabudową, a także umożliwia lokalizację obiektów i urządzeń wolno stojących wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wyłącznie z energii promieniowania słonecznego, przy czym również dla tego terenu dopuszczona jest możliwości zachowania i użytkowania gruntów rolnych. W ramach przeznaczenia pod teren elektrowni słonecznej (PEF) możliwa jest jedynie lokalizacja obiektów i urządzeń budowlanych z zakresu infrastruktury elektroenergetyki (fotowoltaika), stacji transformatorowych oraz magazynów energii, wiat o wysokości nie większej niż 5 m, obiektów budowlanych związanych z obsługą terenu oraz budynku portierni.

Okresowego wzrostu emisji zanieczyszczeń można spodziewać się zatem na etapie realizacji inwestycji, których realizacja została umożliwiona zgodnie z zapisami projektu planu. We wspomnianym przypadku źródłami emisji zanieczyszczeń będą prace ziemne, których prowadzenie związane jest z generowaniem pyłu oraz silniki spalinowe sprzętu budowlanego, wykorzystywanego podczas realizacji inwestycji. Prognozuje się jednak, że ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie będzie miała większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczoną powierzchnię, ograniczony czas przeprowadzania robót budowlanych oraz niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych. Niemniej, z uwagi na konieczność ograniczenia ryzyka pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych, znaczących źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz związanych z tym potencjalnych zmian lokalnego klimatu, do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których realizacja ma na celu zminimalizowanie skali niekorzystnych oddziaływań związanych z realizacją projektowanej zabudowy. Do najważniejszych z nich należy ustalenie zaopatrzenia w ciepło ustalają stosowanie paliw i urządzeń spełniających wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami szczególnymi. Restrykcyjne przestrzeganie tego zapisu zapobiegnie możliwości pojawienia się w granicach analizowanego obszaru instalacji emitujących znaczne ilości pyłów, powstających w wyniku spalania paliw o najwyższych wskaźnikach emisji (węgiel, drewno itd.), wpływających w sposób znacząco niekorzystny na kształtowanie lokalnej jakości powietrza oraz warunków mikroklimatycznych.

Projekt planu nie zakłada powstania żadnych nowych dużych tras komunikacyjnych, które mogłyby w sposób znaczący wpłynąć na pogorszenie jakości powietrza

atmosferycznego. Ruch będzie wynikał jedynie sporadycznie w celu dojazdu do inwestycji – farma fotowoltaiczna lub na pola uprawne. Ze względu na przewidywane natężenia ruchu w obrębie istniejących dróg (ruch związany z obsługą i zapewnieniem dostępu do terenu inwestycji), prognozuje się, iż poziom emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych nie będzie zagrażał dotrzymaniu standardów jakości powietrza.

Wśród zapisów projektu planu, których realizacja będzie wpływać w sposób najbardziej korzystny na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego oraz kształtowanie lokalnego klimatu, wskazać należy: zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, zachowanie powierzchni wolnych od utwardzenia jako biologicznie czynnych, ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód zgodnie z przepisami odrębnymi, zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Realizacja wspomnianych ustaleń przyczyni się do utrzymania jakości powietrza atmosferycznego, gdyż obecność różnorodnej zieleni (a w szczególności roślinności wysokiej) sprzyja zmniejszeniu udziału CO_2 w powietrzu atmosferycznym oraz wpływa korzystnie na ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych. Z tego samego powodu korzystnie ocenia się wprowadzenie zapisów określających wymóg zachowania odpowiednich udziałów powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej lub terenu.

Wśród zapisów projektu planu, których realizacja także będzie wpływać w sposób najbardziej korzystny na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego oraz kształtowanie lokalnego klimatu, wskazać należy natomiast wprowadzenie zakazu lokalizacji budynków na terenie rolniczym z zakazem zabudowy (RN) oraz terenie cmentarza zamkniętego (CZ).

Poszczególne zapisy projektu planu odnoszące się do:

- konieczności zachowania powierzchni biologicznie czynnej,
- ograniczenia powierzchni zabudowy,
- ustalenia obowiązku zagospodarowania zielenią wszystkich fragmentów terenów wolnych od utwardzenia,

powinny dodatkowo skutecznie ograniczyć ewentualny negatywny wpływ na jakość powietrza w omawianej części gminy Pniewy, miejscowości Zamorze.

Podsumowując, realizacja ustaleń omawianego projektu mpzp związana będzie z pojawieniem się w jego granicach nowych źródeł emisji, jednakże przewiduje się, że skala oraz charakter planowanych inwestycji nie będzie stanowiła zagrożenia dla dotrzymania obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego oraz wpływała na zmianę lokalnego klimatu.

2. Emitowanie hałasu

Na obszarze objętym planem nie występują ani nie są planowane żadne kategorie terenów, dla których ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Przepisy art. 114 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska nakazują, aby przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazać tereny, które należą do poszczególnych rodzajów terenów (wskazanych w art. 113 ust. 2 ww. ustawy), dla których ustalone są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Jednakże w granicach projektu planu nie wprowadzono takich funkcji zabudowy, która wymagałaby zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Zabudowa taka nie jest zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego przedmiotowym projektem planu. Zgodnie z ustaleniami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy” nie może ona powstać również w przyszłości.

3. Oddziaływanie na krajobraz

W kontekście oddziaływań na krajobraz prognozuje się, że docelowa realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wpłynie na kształtowanie walorów krajobrazowych południowej części terenu objętego planem. Przyczyną wystąpienia takich oddziaływań będzie realizacja przeznaczenia terenu produkcji energii – terenu elektrowni słonecznej (PEF). Zmianom w krajobrazie nie ulegnie natomiast część północna, dla której utrzymuje się rolniczy charakter terenu oraz ochrona obejmuje się dawny cmentarz ewangelicki aktualnie stanowiący teren zadrzewiony i zakrzewiony.

Najistotniejsze zmiany krajobrazu przewiduje się na ww. terenie PEF, gdzie na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo, będą mogły powstać obiekty infrastruktury technicznej – panele słoneczne z elementami towarzyszącymi. W ramach tego przeznaczenia możliwa jest lokalizacja paneli fotowoltaicznych na znacznej powierzchni obszaru opracowania. Zatem ich realizacja znacząco wpłynie na krajobraz. Negatywne oddziaływanie na krajobraz zniwelować powinny tereny rolnicze, które ograniczać będą farmy fotowoltaiczne. Ograniczeniem negatywnych oddziaływań jest także ustalenie maksymalnej wysokości zabudowy budynków nie większą niż 6 m oraz budowli nie większą niż 12 m, a także

lokalizację naziemnych elementów urządzeń fotowoltaicznych wyłącznie w strefie wskazanej na rysunku planu. Niemniej najbardziej znaczące będzie postrzeganie paneli fotowoltaicznych z dużych wysokości.

Realizacja nowych obiektów budowlanych na terenach dotąd niezabudowanych, niewątpliwie będzie oddziaływać na kształtowanie i odbiór wizualny przestrzeni w obrębie powierzchni przeznaczonych pod lokalizację nowych inwestycji budowlanych. Dla kształtowania walorów lokalnego krajobrazu, w obrębie, którego pojawią się nowe obiekty kubaturowe, niezwykle istotne będzie zatem przestrzeganie zapisów projektu mpzp w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, dotyczących w szczególności jej maksymalnej powierzchni, intensywności zabudowy oraz maksymalnej wysokości budynków i budowli. Jednym z najważniejszych wymogów, wpływających na kształtowanie walorów przestrzennych, będzie również lokalizowanie zabudowy zgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu liniami zabudowy oraz lokalizacja naziemnych elementów urządzeń fotowoltaicznych w strefie wskazanej na rysunku planu.

Dla kształtowania przestrzeni niezwykle istotne będzie respektowanie zapisów projektu mpzp odnoszących się do sposobu kształtowania zieleni na całym obszarze opracowania. Utrzymanie w możliwie maksymalnym stopniu istniejącej zieleni – a w szczególności występujących na obszarze opracowania drzew zlokalizowanych na chronionym terenie dawnego cmentarza ewangelickiego (teren cmentarza zamkniętego CZ) – sprzyjać będzie ograniczeniu zmian w percepcji walorów tutejszego krajobrazu. Utrzymanie dotychczasowej funkcji i sposobu zagospodarowania terenów cmentarza zamkniętego (CZ) oraz terenu rolniczego z zakazem zabudowy (RN), a także ograniczenie możliwości realizacji w ich granicach istotnych zmian, wpływać będzie na utrzymanie jednych z najważniejszych elementów kształtujących walory przestrzeni omawianego obszaru. W tym kontekście pozytywnie ocenić należy również wprowadzenie zapisów wymagających utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, a także zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, drogową lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń. Utrzymanie istniejącej zieleni wysokiej oraz realizacja nowych nasadzeń, poza oczywistymi korzyściami ekologicznymi, stanowić będzie czynnik wpływający pozytywnie na zachowanie walorów estetycznych przestrzeni.

Analizując możliwość wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na kształtowanie lokalnego krajobrazu, wspomnieć można także o możliwości wystąpienia lokalnych i czasowych oddziaływań na etapie realizacji poszczególnych inwestycji. Oddziaływania te związane będą z pojawieniem się wykopów, nasypów, miejsc składowania materiałów

budowlanych, czy też tymczasowych konstrukcji (w obrębie placów budowy) oraz maszyn budowlanych, niezbędnych dla zrealizowania poszczególnych inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych. Zakłada się jednak, iż po zakończeniu prac oddziaływania te całkowicie ustaną i nie będą miały wpływu na kształtowanie tutejszego krajobrazu.

Podsumowując, realizacja ustaleń projektu planu będzie oddziaływać na krajobraz, poprzez umożliwienie budowy farm fotowoltaicznych w południowej części opracowania. Natomiast w części północnej utrzymany zostanie dotychczasowy krajobraz rolniczy wraz z zadrzewionym terenem dawnego cmentarza ewangelickiego.

4. Oddziaływanie na rzeźbę terenu, powierzchnię ziemi i glebę

Na obszarze objętym analizą rzeźba terenu nie ulegnie większym przekształceniom, ponieważ teren jest płaski, a projekt planu nie przewiduje usypywania wzniesień, które na stałe zmieniłyby krajobraz. Niwelacji ulegną z pewnością miejsca, na których powstaną obiekty i urządzenia budowlanych z zakresu infrastruktury elektroenergetyki (fotowoltaika). Prace związane z realizacją elektrowni słonecznej wiążą się ze zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. W związku z powyższym w projekcie planu ustalono ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód zgodnie z przepisami odrębnymi o ochronie środowiska. Jak już wspomniano wcześniej prowadzący inwestycje zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni – w tym również istniejących drzew, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych.

Wśród najbardziej istotnych założeń omawianego projektu mpzp wskazać należy wyznaczenie terenu cmentarza zamkniętego (CZ) oraz terenu rolniczego z zakazem zabudowy (RN), dla których wprowadza się zakaz lokalizacji budynków. Utrzymanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania tych terenów pozwoli na wyeliminowanie zagrożeń wynikających ze znacznych przekształceń powierzchni ziemi i gruntu na skutek realizacji nowych inwestycji budowlanych.

W zależności od stopnia deformacji powierzchni ziemi, przekształceniom ulegną również gleby – zarówno ich skład chemiczny oraz ich właściwości fizyczne. W wyniku tego powstają nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych. Z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi za korzystne uznaje się także wprowadzenie wymogu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia (co wpłynie na zmniejszenie ryzyka

niekorzystnych zjawiska związanych z erozją) oraz wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej (co zmniejszy ryzyko prowadzenia działalności mającej szczególnie niekorzystny wpływ na środowisko – w tym również powierzchnię ziemi i warunki gruntowe).

Reasumując, realizacja inwestycji przewidzianych zgodnie z ustaleniami projektu planu w niewielkim stopniu przyczyni się do wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w obrębie terenów przeznaczonych pod lokalizację obiekty i urządzenia budowlanych z zakresu infrastruktury elektroenergetyki (fotowoltaika), jednakże realizacja zapisów ograniczających skalę zabudowy oraz wymagających zachowania odpowiedniego udziału powierzchni niezabudowanych i biologicznie czynnych pozwoli ograniczyć skalę tego zjawiska.

Realizacja ustaleń planu nie będzie natomiast prowadzić do wzrostu ilości odpadów. Odpady powstające na obszarze planu związane będą głownie z etapem realizacyjnym (odpady budowlane), a mniej z funkcjonowaniem nowych obiektów związanych z produkcją energii ze słońca. W celu uniknięcia zanieczyszczenia gleby, poprzez nieodpowiednią gospodarkę odpadami, zapisy projektu planu ustalają gromadzenie i segregację odpadów w miejscach ich powstawania oraz zagospodarowanie ich zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

5. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak występowania na obszarze objętym opracowaniem wód powierzchniowych, ustalenia projektu planu nie odnoszą się bezpośrednio do zagadnień, związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych. W związku z ustaleniami projektu planu – ustalenie przeznaczenia pod lokalizację obiektów i urządzeń wolno stojących wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wyłącznie z energii promieniowania słonecznego, terenów rolnictwa z zakazem zabudowy oraz terenu cmentarza zamkniętego, nie przewiduje się znaczącego wzrostu zapotrzebowania na wodę ani zwiększenia ilości produkowanych w obszarze ścieków. Realizacja nowego dopuszczonego zainwestowania skutkować będzie nieznacznym ograniczeniem retencji i infiltracji. Dla ochrony zasobów wód podziemnych pożądane jest utrzymanie jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód do gruntu. Z uwagi na przeznaczenie połowy obszaru objętego planem pod teren cmentarza zamkniętego (CZ) oraz teren rolniczego z zakazem zabudowy (RN), wprowadzeniem na nich zakazu

zabudowy, plan zapewni właściwą infiltrację wód. Z punktu widzenia środowiska gruntowo-wodnego, dalsze użytkowanie rolnicze nie powinny przyczynić się do wzrostu poziomu zanieczyszczeń, pod warunkiem stosowania dobrych praktyk rolniczych, w tym między innymi w zakresie stosowania nawozów i środków ochrony roślin.

W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania przedmiotowego planu, zapisano zagospodarowanie lub odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Dodatkowo w zakresie parametrów zabudowy ustalono minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz zachowanie powierzchni wolnych od utwardzenia jako biologicznie czynnych.

W związku z powyższym, ww. rozwiązania w sposób optymalny powinny zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem, a realizacja zamierzeń inwestycyjnych dopuszczonych ustaleniami projektu planu nie powinna negatywnie oddziaływać na wody powierzchniowe i podziemne.

6. Oddziaływanie na faunę, szatę roślinna i różnorodność biologiczną

Istotne zmiany w lokalnej różnorodności biologicznej i szacie roślinnej związane są zazwyczaj z wprowadzeniem znaczących zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, prowadzącym do bezpośredniego zniszczenia powierzchni siedlisk lub też drastycznych zmian lokalnych warunków siedliskowych. W przypadku obszaru objętego granicami analizowanego projektu mpzp, znaczące przekształcenia w dotychczasowym sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów związane będą z realizacją elektrowni fotowoltaicznych na terenach dotąd niezabudowanych.

W projekcie planu przewidziano w południowej części obszaru objętego projektem planu paneli fotowoltaicznych w terenie PEF lokalizację obiektów i urządzeń budowlanych związanych z budową farm fotowoltaicznych, w ramach którego powstaną m.in. panele fotowoltaiczne. Brak jest dotychczas wystarczającego rozpoznania wpływu lokalizacji tego typu inwestycji w kontekście oddziaływania na świat zwierząt, niemniej przewiduje się, że mogą one generować negatywne oddziaływania – przede wszystkim na ptaki. W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze stosuje się m.in. panele fotowoltaiczne z antyrefleksyjną powłoką, która wpływa na zmniejszenie kolizyjności ptaków z panelami. Również sposób montaży paneli, czyli ich rzędowe ułożenie na przemian z pasami niezainwestowanymi minimalizuje efekt imitacji lustra wody. Zastosowanie takich rozwiązań jest szczególne istotne w przypadku występowania korytarzy migracji oraz miejsc odpoczynku i żerowania ptaków, które mogą interpretować powierzchnię farmy jako zbiornik

wodny. Tereny miedzy panelami powinny być urządzone zielenią niską, a linie energetyczne wykonane jako podziemne, aby możliwie w największym stopniu eliminować możliwość kolizji i porażenia prądem. Jednakże tego typu ustalenia wykraczają poza możliwy zakres regulacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w związku z czym w projekcie planu nie uwzględniono m.in. przywołanych powyżej działań minimalizujących.

Lokalizacja w części południowej obszaru objętego projektem planu paneli fotowoltaicznych w terenie PEF nie powinna stwarzać większych ograniczeń dla przemieszczania się płazów, gadów oraz małych ssaków. Powstanie dużego sztucznego obiektu o jednolitej strukturze, może jednakże niekorzystnie oddziaływać zwłaszcza na ptaki. W przypadku lokalizacji farmy fotowoltaicznej na przedmiotowym obszarze wskazuje się zatem na konieczność zastosowania rozwiązań minimalizujących oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, w szczególności wspomniane wyżej na ptaki. Należy zaznaczyć, iż dotychczas zagadnienie wpływu powierzchni z panelami fotowoltaicznymi na cały ekosystem cechuje się słabym rozpoznaniem.

W ujęciu lokalnym największe znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej mają tereny o wysokim stopniu naturalności, warunkujące możliwość migracji. Zachowanie korytarzy o skali lokalnej oraz regionalnej ma szczególne znaczenie na terenach, gdzie postępuje rozwój zabudowy kosztem terenów otwartych, powiązania i połączenia ekologiczne podlegają silnej presji, głównie ze względu na zabudowę i grodzenie posesji. Możliwość migracji i kontaktu między różnymi populacjami ma istotne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej i przetrwania gatunków. W przypadku obszaru objętego analiza, założyć można, iż z uwagi na sąsiedztwo terenów otwartych przedstawiciele lokalnej fauny przeniosą się właśnie poza obszar objęty projektem planu.

Zachowanie stabilności funkcjonowania systemu korytarzy ekologicznych warunkuje występowanie odpowiedniej struktury różnorodnych terenów zieleni. Największą rolę odgrywają korytarze o rozległej ciągłości strukturalnej, a zwłaszcza większe kompleksy terenów otwartych, enklaw terenów o wysokim stopniu naturalności (zieleń naturalna, nieurządzona).

Szata roślinna w omawianej części Pniew jest dość uboga i monotonna. Ponadto na terenie opracowania nie stwierdzono występowania żadnych dziko występujących gatunków roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową, na mocy prawa. Jednakże na skutek przekształcenia terenów aktualnie niezabudowanych zmniejszona zostanie powierzchnia biologicznie czynna terenów. Niekorzystny wpływ na tutejszą szatę roślinną nastąpi również na etapie realizacji inwestycji.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu ustaleń mpzp na szatę roślinną oraz różnorodność biologiczną wprowadzono ustalenia, takie jak:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu, w tym związanych z planowaną funkcją terenów oraz inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej,
- ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień i zakrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, dojściami, dojazdami lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia.

Negatywne oddziaływanie na faunę, szatę roślinna i różnorodność biologiczną zostanie zminimalizowane poprzez wyznaczenie w części północnej obszaru objętego planem terenu rolnictwa z zakazem zabudowy oraz terenu cmentarza zamkniętego, na którym zlokalizowane są najcenniejsze drzewa – starodrzew po dawnym założeniu zieleni nieczynnego cmentarza ewangelickiego.

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na kształtowanie lokalnej fauny, różnorodności biologicznej i szaty roślinnej, wynikających z realizacji ustaleń projektu planu. Warunkiem wyeliminowania możliwości zaistnienia oddziaływań o negatywnym charakterze będzie natomiast restrykcyjne przestrzeganie ustaleń przedmiotowego projektu mpzp oraz respektowanie obowiązujących przepisów prawa.

7. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach opracowania nie odnotowano występowania zasobów surowców naturalnych.

Analizowany obszar położony jest również poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

8. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

W analizowanym projekcie planu nie dopuszcza się lokalizacji jakichkolwiek nowych znaczących źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

Projekt planu nie odnosi się do możliwości lokalizacji stacji bazowych telefonii komórkowej, stanowiących źródło promieniowania elektromagnetycznego. Dopuszczenia i ograniczenia w tym zakresie uregulowane zostały w Ustawie z dnia 7 maja 2010 r.

o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnej, która jest aktem nadrzędnym w stosunku do planu miejscowego.

9. Oddziaływanie na ludzi

Biorąc pod uwagę sposób przeznaczenia i zagospodarowania terenów w granicach opracowania, a także uwzględniając opisany w punktach 1-8 wpływ realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego ocenia się, że ustalenia dokumentu nie powinny negatywnie oddziaływać na zdrowie i życie ludzi przebywających na obszarze opracowania ani w jego otoczeniu.

Realizacja inwestycji przewidzianych w projekcie mpzp skutkować będzie pojawieniem się czynników mogących wpływać w różnorodny sposób na osoby przebywające w sąsiedztwie obszaru objętego analizą. Przewiduje się, że niekorzystne oddziaływania na ludzi, związane mogą być ze zjawiskami występującymi przede wszystkim na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, obejmującymi m.in. czasowy i lokalny wzrost zapylenia (na skutek wykonywania prac ziemnych i budowlanych) oraz wzrost hałasu (związany z pracą sprzętu budowlanego oraz zwiększeniem natężenia ruchu pojazdów na terenach inwestycyjnych). Należy jednak podkreślić, że zjawiska te będą miały charakter tymczasowy i odwracalny – po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji oddziaływania te ustaną i nie będą przyczyną pojawiania się dyskomfortu w odczuciu mieszkańców.

Sąsiedztwo obszaru objętego przedmiotowym projektem planu stanowią tereny otwarte, wyłączone z zabudowy. W związku z powyższym, niekonieczne było wprowadzanie ustaleń, których realizacja pozwoliłaby na zminimalizowanie ryzyka istotnego pogorszenia jakości środowiska, a co za tym idzie pogorszenia jakości życia mieszkańców Zamorza. Wprowadzono mimo to zapisy dotyczące między innymi:

- ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego – w zakresie zaopatrzenia w ciepło stosowanie paliw i urządzeń spełniających wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami szczególnymi,
- zasad prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej,
- kształtowania zieleni – zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych, zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, zachowanie i uzupełnienie istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną

lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, wyznaczenie strefy zieleni.

Reasumując, nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze zmianami dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów, jakie zostały zaproponowane w projekcie planu miejscowego.

10. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe

Obszar opracowania położony jest w całości poza terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się zatem, aby przyszłe dobra materialne zlokalizowane w granicach obszaru objętego planem zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem.

W projekcie planu w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, określa się zasady ochrony cmentarza ewangelickiego ujętego w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Pniewy.

11. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane przedsięwzięcia maja charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Ponadto, z uwagi na położenie miejscowości Zamorze w gminie Pniewy, realizacja zapisów analizowanego planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko przyrodnicze.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Przyjęcie rozwiązań, które proponuje się w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu nie wywoła znaczących zmian w środowisku. Zapisy projektu planu są precyzyjne, a ich realizacja powinna zapewnić optymalną ochronę środowiska przyrodniczego na analizowanym terenie oraz w jego otoczeniu. Nie przewiduje się zatem, aby rezultaty realizacji planu w sposób szczególny negatywnie wpływały na środowisko. Przyjęte rozwiązania przestrzenne, biorąc

pod uwagę cele i geograficzny zasięg obszaru objętego opracowaniem oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, nie wpłyną negatywnie na obszar Natura 2000. W związku z powyższym za bezzasadne uznaje się wskazywanie rozwiązań mających za zadanie zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą.

Możliwość wprowadzenia rozwiązań alternatywnych została ograniczona w znaczący sposób zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy", które określa kierunki rozwoju przestrzennego poszczególnych obszarów. W związku z powyższym, ilość możliwych, alternatywnych rozwiązań, dotyczących sposobu zagospodarowania przedmiotowego obszaru była niewielka. Niemniej, podczas prowadzonych prac planistycznych rozpatrywano rozwiązanie przestrzenne alternatywne do rozwiązań zaproponowanych ostatecznie w przedłożonej do opiniowania wersji ustaleń planu. Dotyczyło one wyznaczenia terenu komunikacji pieszo-rowerowej do terenu cmentarza zamkniętego (CZ) z kierunku wschodniego.

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu stanowi alternatywę dla rozwiązań przestrzennych, które mogłyby zostać przyjęte dla tego terenu wskutek wydanych decyzji administracyjnych – decyzje o ustaleniu warunków zabudowy, co ma miejsce w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

VIII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Do najważniejszych skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu należeć będzie określenie docelowej funkcji wszystkich terenów znajdujących się w granicach przedmiotowego obszaru.

W kontekście ustaleń omawianego w prognozie projektu planu, istotne będzie zatem monitorowanie sposobu realizacji ustaleń mpzp, ze szczególnym naciskiem na następujące zagadnienia dotyczące:

- realizacji ustaleń nakazujących utrzymanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek oraz zachowania określonych parametrów zabudowy na terenie produkcji energii – teren elektrowni słonecznej (PEF),

- przestrzegania ustalenia w zakresie zaopatrzenia w ciepło stosowania paliw i urządzeń spełniających wymagania uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z warunkami technicznymi i przepisami szczególnymi,
- zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu, w tym związanych z planowaną funkcją terenów oraz inwestycji celu publicznego, w tym z zakresu łączności publicznej.

Po realizacji ustaleń planu proponuje się monitoring:

- skuteczności i prawidłowości gospodarki odpadami (2 razy w roku).

Należy też zaznaczyć, że precyzyjne określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu na obecnym etapie projektowania jest bardzo utrudnione. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określają możliwe sposoby zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, jednak uchwalenie planu nie oznacza automatycznej realizacji jego ustaleń, co w znacznym stopniu może utrudnić prowadzenie monitoringu w pełnym zakresie.

Skutki realizacji postanowień planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, prowadzi monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska.

Precyzyjne określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania, niemniej wskazuje się, iż w celu szczegółowego określenia wpływu realizacji ustaleń mpzp najbardziej korzystne byłoby prowadzenie badań

monitorujących stan poszczególnych komponentów środowiska (powietrza atmosferycznego, wód podziemnych itd.) raz w roku. Jednakże zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu powinien być dostosowany do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń projektu mpzp, dotyczących lokalizacji nowych inwestycji (budowlanych, komunikacyjnych, infrastrukturalnych itd.).

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu. Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej Pniewy, zawierający ustalenia realizacyjne planu oraz rysunek projektu planu w skali 1:2000.

Obszar objęty planem miejscowym stanowi teren o powierzchni około 6,8 ha, położony jest w miejscowości Zamorze, gminie Pniewy, w powiecie szamotulskim.

Dla obszaru objętego niniejszym przystąpieniem nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Do sporządzenia planu miejscowego przystąpiono w związku z postępowaniami prowadzonymi w sprawie wydania decyzji o warunkach zabudowy dla farmy fotowoltaicznej i biogazowni. W toku postępowań Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Poznaniu wypowiedział się podczas uzgodnień, że ze stanowiska konserwatorskiego istotne jest zachowanie w niezmienionej formie układu przestrzennego cmentarza, zlokalizowanego na działce o nr ewid. 159 w miejscowości Zamorze, wraz z otoczeniem oraz ochrona powiązań widokowych obiektów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków.

Analizowany obszar położony jest poza jakimikolwiek formami ochrony przyrody, a tym samym poza obszarami chronionymi o znaczeniu regionalnym i lokalnym.

Obszar objęty opracowaniem stanowią grunty niezagospodarowane, pokryte ubogą roślinnością spontaniczną. Rzeźba badanego terenu jest płaska, położony jest na wysokości 95,6-99,6 m n.p.m. Wody gruntowe zlokalizowane są na głębokości około 2 m ppt. Teren objęty analizą znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

Na analizowanym terenie, zgodnie z ewidencją gruntów występują grunty zadrzewione i zakrzewione Lz, a także grunty rolne RV oraz łąki trwałe ŁVI – gleby mało żyzne, nieurodzajne.

Według mapy glebowo-rolniczej na przedmiotowym obszarze występują:

- 6Bw ps.pl – kompleks żytni słaby, gleb piasków słabogliniastych oraz piasków luźnych,

- 7Bw ps.pl – kompleks żytni bardzo słaby, gleb piasków słabogliniastych oraz piasków luźnych.

Według mapy sozologicznej na przedmiotowym terenie występują nieużytki, grunty rolne łąki, pastwiska pozostałe.

Na obszarze objętym analizą występuje głównie roślinność pól uprawnych, łąki oraz obszar zadrzewiony i zalesiony w miejscu dawnego cmentarza ewangelickiego, a świat zwierząt reprezentowany jest przez ssaki i ptaki. W prognozie opisano także istniejący stan środowiska pod względem ochrony jakości powietrza, wód, klimatu akustycznego oraz pól elektromagnetycznych. Na analizowanym terenie ani w jego najbliższym otoczeniu nie występują drogi o dużym natężeniu ruchy oraz zakłady przemysłowe, które miałyby mieć wpływ na znaczące pogorszenie komfortu akustycznego w środowisku.

W trzeciej części niniejszej prognozy szczegółowo omówiono zapisy projektu planu i wskazano na powiązania ich z zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy, które dla przedmiotowego terenu wskazuje przeznaczenie kierunkowe: dla części obszaru teren cmentarza, natomiast część terenów stanowi użytki rolne. W zakresie infrastruktury technicznej teren planu znajduje się w granicach obszaru możliwej lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych. W Studium wskazano również strefy ochrony stanowisk archeologicznych

Projekt planu w pełni zachowuje ustalony „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pniewy" podstawowy kierunek zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów wskazując dla analizowanego obszaru teren elektrowni słonecznej (PEF), teren cmentarza zamkniętego (CZ), teren rolnictwa z zakazem zabudowy (RN), teren komunikacji drogowej wewnętrznej (KR).

Następnie omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia projektu planu. W tym zakresie przeanalizowano Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy, „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry" oraz „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030".

W kolejnej, głównej części opracowania, omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Streszczając tę część należy stwierdzić, co następuje:

- Realizacja ustaleń planu nie wpłynie w znaczący sposób na zmianę warunków klimatu lokalnego i jakość powietrza atmosferycznego.

- W zakresie ochrony przed hałasem – na obszarze objętym planem nie występują ani nie są planowane żadne kategorie terenów, dla których ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego doprowadzi do istotnych zmian krajobrazu.
- Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania, nie będą miały znaczącego wpływu na powierzchnię ziemi oraz warunki podłoża.
- Rozwiązania planu miejscowego w zakresie odprowadzania ścieków powinny optymalnie zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem zarówno ściekami komunalnymi, jak również wodami opadowymi i roztopowymi.
- Ustalenia planu wpłyną na zmniejszenie terenów zajmowanych dotychczas przez zbiorowiska roślinne. Zniszczeniu ulegną jednak wyłącznie zbiorowiska mające niewielką wartość przyrodniczą.
- Nie przewiduje się lokalizacji żadnych nowych znaczących źródeł promieniowania elektromagnetycznego.
- Nie należy spodziewać się niekorzystnego oddziaływania na ludzi, w związku ze zmianami dotychczasowego sposobu przeznaczenia i zagospodarowania terenów, jakie zostały zaproponowane w projekcie planu miejscowego.
- W granicach objętych opracowaniem nie występują żadne dobra materialne, które mogłyby ulec zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku realizacji jej ustaleń.

W siódmej części prognozy odniesiono się do rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji planu, w tym rozwiązań alternatywnych. Stwierdzono tu, że w projekcie planu ustalono optymalne rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a przedmiotowy projekt planu stanowi alternatywę dla rozwiązań przestrzennych, które mogłyby zostać przyjęte dla tego terenu wskutek wydanych decyzji administracyjnych – decyzje o ustaleniu warunków zabudowy, co ma miejsce w przypadku braku obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

W ostatniej części prognozy odniesiono się do przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień planu.

Jednym z głównych założeń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ochrona terenu nieczynnego cmentarza ewangelickiego ujętego w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków i Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Pniewy, a także umożliwienie budowy farmy fotowoltaicznej. Zapisy planu uniemożliwiają również realizację biogazowni.

Wejście w życie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu stworzy zatem podstawy prawne do zagospodarowania i zabudowy

przedmiotowego terenu w sposób umożliwiający realizację budowy farmy fotowoltaicznej wyłącznie zgodnie z planem, będzie chronił obszar zabytkowego cmentarza ewangelickiego a także zabezpieczy tereny użytkowane rolniczo przed zabudową.

Załącznik nr 1

Rysunek projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu

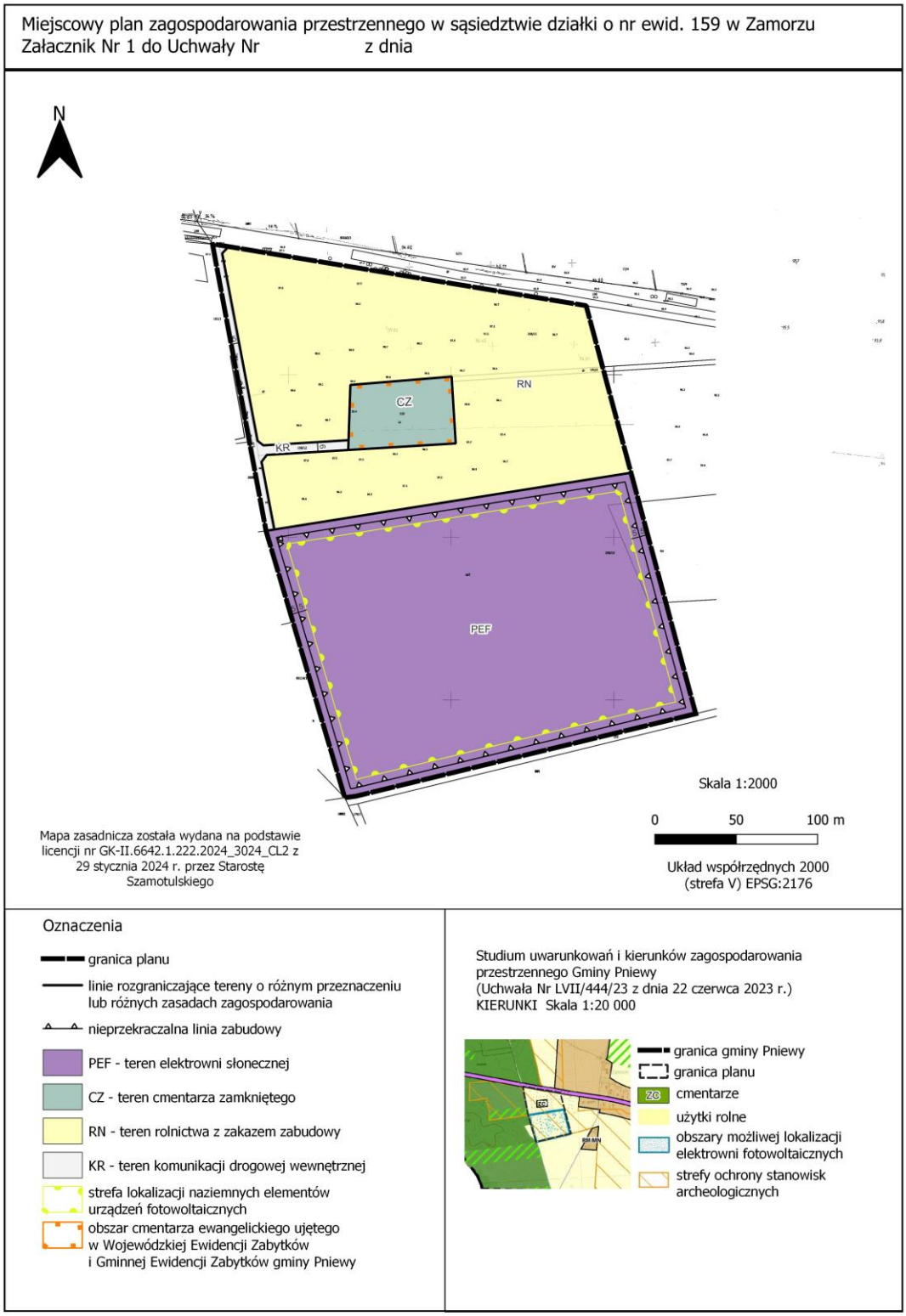

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w sąsiedztwie działki nr 159 w Zamorzu.

Poznań, dnia 10 lutego 2025 r.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisana, Magdalena Drabent oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a, ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).
Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.